

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
KHON KAEN UNIVERSITY

การถ่ายทอดองค์ความรู้การนำคู่มือติดตามและประเมินผล การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

วันอังคารที่ 10 ตุลาคม 2566 ณ ห้องประชุมปิ่นเกล้า
โรงแรมเอส.ดี อเวนิว กรุงเทพฯ

โดย อาจารย์จักรกริช ธรรมศิริ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนและติดตามและประเมินผล

เนื้อหาที่น่าสนใจ

- 1 เกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินผล SEA ที่นำมาประยุกต์ใช้
- 2 กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผล SEA
- 3 แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย
- 4 การรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล
- 5 กรอบระยะเวลาการติดตามประเมินผล
- 6 การจัดทำรายงานผลการประเมิน

1. เกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินผล SEA ที่นำมาประยุกต์ใช้

โครงสร้างการประเมินผล SEA

การประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของ SEA

3 Criteria

1. เกณฑ์การประเมินระบบ
(System criteria)

1.1 เอื้ออำนวยบูรณาการ
(Integration facilitated)

1.2 ครอบคลุม
(Coverage)

1.3 การแบ่งระดับ (Tiering)

1.4 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
(Sustainable Development)

16
Indicators

2. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ
(Process Criteria)

2.1 การกำหนดขอบเขต
(Scoping)

2.2 ทางเลือก
(Alternatives)

2.3 การคาดการณ์/ การประเมิน
(Prediction/ assessment)

2.4 ผลกระทบเพิ่มเติม
(Additional impacts)

2.5 มาตรการความยั่งยืน
(Sustainability Measure)

2.6 การทบทวน
(Review)

2.7 การจัดทำรายงาน
(Report preparation)

2.8 การติดตาม
(Monitoring)

2.9 การปรึกษาหารือและ
การมีส่วนร่วม
(Consultation and public participation)

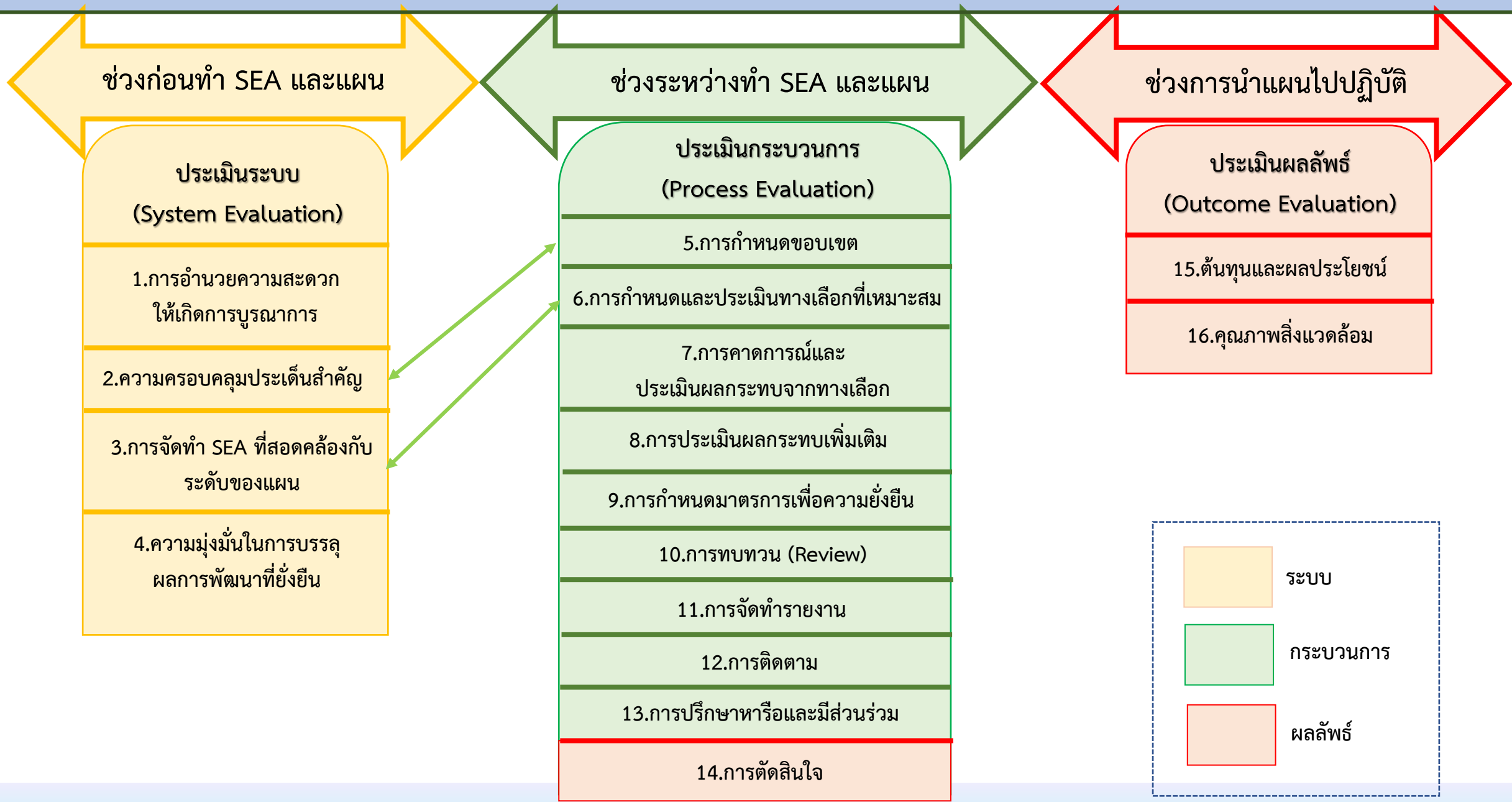
3. เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์
(Outcome criteria)

3.1 การตัดสินใจ
(Decision making)

3.2 ต้นทุนและ
ผลประโยชน์ (Costs and
benefits)

3.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อม
(Environmental
quality)

2.กรอบแนวคิดการติดตามและประเมินผล SEA (Evaluation Conceptual Framework)

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย

ก.เกณฑ์การประเมินระบบ (System Criteria)

1. ตัวชี้วัดการอำนวยความสะดวกให้เกิดการบูรณาการ (Integration Facilitated)

1.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาว่าหน่วยงานเจ้าของแผนได้มีการกำหนดกฎระเบียบ (Regulation) หรือ แนวปฏิบัติ (Code of Conduct) หรือ กลไก (Mechanism) ที่เอื้อ/ส่งเสริมการนำสารสนเทศ ข้อค้นพบ และคำแนะนำจาก SEA ไปใช้ในการตัดสินใจในกระบวนการจัดทำแผนอย่างเป็นรูปธรรม (ประเมินจากข้อมูลหน่วยงานเจ้าของแผน)

1.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่มี กฎระเบียบ หรือ แนวปฏิบัติ หรือ กลไก (อาทิ คณะทำงาน กรรมการ)

ระดับยอมรับได้ หมายถึง มีกลไก อาทิ คณะทำงาน กรรมการ

ระดับดี หมายถึง มี (1) กฎระเบียบ และ กลไก หรือ (2) แนวปฏิบัติ และ กลไก

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ก.เกณฑ์การประเมินระบบ (System Criteria)

2. ตัวชี้วัดความครอบคลุมของประเด็นสำคัญ (Coverage)

2.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาว่าประเด็นผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญทั้งหมดได้ถูกนำมาพิจารณาภายใต้กระบวนการจัดทำ SEA (วิเคราะห์จาก TOR และตรวจสอบผลการกำหนดประเด็นสำคัญจากกระบวนการ Scoping)

2.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง TOR ไม่ได้ระบุให้มีการวิเคราะห์ ประเมิน และคาดการณ์ประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมสำคัญเอาไว้

ระดับยอมรับได้ หมายถึง TOR ระบุให้มีการวิเคราะห์ ประเมิน และคาดการณ์ประเมินประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคม/เศรษฐกิจ เพียง 2 มิติ

ระดับดี หมายถึง TOR ระบุให้มีการวิเคราะห์ ประเมิน และคาดการณ์ประเมินประเด็นสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ ครบ 3 มิติ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ก.เกณฑ์การประเมินระบบ (System Criteria)

1. ตัวชี้วัดความสอดคล้องของ SEA กับระดับของแผน (Plan Tiering)

3.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาว่า SEA ที่ดำเนินการสอดคล้องกับระดับชั้นของแผนที่กำลังจัดทำหรือไม่ (วิเคราะห์จากระเบียบวิธีการพัฒนาทางเลือกที่ระบุใน Inception Report และตรวจสอบผลจากกระบวนการพัฒนาทางเลือก) Note-การวางแผนที่เหมาะสมในการจัดทำ SEA แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับนโยบาย (Policy) ระดับยุทธศาสตร์ (Strategy) ระดับแผนงาน (Program)

2.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ทางเลือก ทุก ทางเลือกไม่สอดคล้องกับระดับของแผน อาทิ จัดทำ SEA สำหรับแผนระดับยุทธศาสตร์ แต่ กำหนดทางเลือกระดับแผนงาน

ระดับยอมรับได้ หมายถึง ทางเลือกบางทางเลือกไม่ สอดคล้องกับระดับของแผน แต่ทางเลือกที่ เหมาะสมที่สุด (Preferred Alternative) มีความสอดคล้องกับระดับของแผน

ระดับดี หมายถึง ทางเลือกทุก ทางเลือกมีความสอดคล้องกับ ระดับของแผน

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ก.เกณฑ์การประเมินระบบ (System Criteria)

4. ตัวชี้วัดความมุ่งมั่นในการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

4.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาว่า หน่วยงานเจ้าของแผนมีเจตจำนง หรือ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือไม่ และวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ SEA จะนำไปสู่ผลการพัฒนาที่สอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือไม่ (วิเคราะห์จากวิสัยทัศน์/เป้าหมาย/นโยบายของหน่วยงานประกอบกับวัตถุประสงค์ในการจัดทำ SEA ที่กำหนดใน TOR และ Inception Report)

4.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ทั้งนโยบายของหน่วยงานเจ้าของแผนและวัตถุประสงค์ในการจัดทำ SEA ที่ระบุเอาไว้ใน TOR ไม่ได้ระบุถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ระดับยอมรับได้ หมายถึง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถูกระบุเอาไว้ในนโยบายของหน่วยงานเจ้าของแผนหรือกำหนดเอาไว้ในวัตถุประสงค์การจัดทำ SEA โดยระบุเอาไว้ใน TOR

ระดับดี หมายถึง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนถูกระบุเอาไว้ทั้งในนโยบายของหน่วยงานเจ้าของแผนและกำหนดเอาไว้ในวัตถุประสงค์การจัดทำ SEA โดยระบุเอาไว้ใน TOR

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

5. ตัวชี้วัดการกำหนดขอบเขต (Scoping)

5.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 5 ประการ ประกอบด้วย

- (1) มีการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญครบถ้วนครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- (2) ใช้วิธีการในการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญและประเด็นยุทธศาสตร์ที่สามารถอ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้
- (3) มีกระบวนการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสำคัญ/ประเด็นยุทธศาสตร์โดยใช้วิธีการที่อ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้
- (4) มีการจัดทำข้อมูลฐาน (Information Baseline) ของประเด็นสำคัญที่ตัดสินใจนำมาวิเคราะห์
- (5) มีกระบวนการปรึกษาหารือหรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกประเด็นสำคัญ

(วิเคราะห์จากการสังเกตการณ์การมีส่วนร่วม การปรึกษาหารือ และ Scoping Report)

5.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ขาดคุณสมบัติ
ข้อใดข้อหนึ่งมากกว่า 2 รายการ

ระดับยอมรับได้ หมายถึง ขาดคุณสมบัติข้อ
ใดข้อหนึ่งไม่เกิน 2 รายการ

ระดับดี หมายถึง มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้ง 5
รายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

6. ตัวชี้วัดการพัฒนาทางเลือกที่สมเหตุสมผล (Reasonable Alternative)

6.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 6 ประการ ประกอบด้วย

- 1) ทางเลือกที่กำหนดมีความสอดคล้องกับระดับของแผนที่จัดทำ SEA
- 2) ทางเลือกที่กำหนดสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ทุกทางเลือกแต่อาจมีวิธีการที่แตกต่างกันไป
- 3) ใช้วิธีการในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดทางเลือกที่สามารถอ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้
- 4) มีการกำหนดทางเลือกครอบคลุมทางเลือกที่เคยดำเนินการ (BAU)
- 5) จำนวนทางเลือกเมื่อรวมทางเลือกที่เคยดำเนินการ (BAU) ควรมีจำนวน 3-4 ทางเลือก
- 6) มีกระบวนการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อพัฒนาทางเลือกที่สมเหตุสมผล

(วิเคราะห์จากการสังเกตการณ์การมีส่วนร่วม การปรึกษาหารือ และ ร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์)

6.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ขาดคุณสมบัติ
ข้อใดข้อหนึ่งมากกว่า 2 รายการ

ระดับยอมรับได้ หมายถึง ขาดคุณสมบัติข้อ
ใดข้อหนึ่งไม่เกิน 2 รายการ

ระดับดี หมายถึง มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้ง 6
รายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

7. ตัวชี้วัดการคาดการณ์/ การประเมินทางเลือก (Prediction/ Assessment)

7.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 5 ประการ ประกอบด้วย

- 1) ใช้วิธีการในการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมกับคำตอบที่ต้องการและสามารถอ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้
- 2) มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบของทางเลือกทั้งด้านบวกและด้านลบ ผลกระทบทางตรงและทางอ้อม ผลกระทบระยะสั้นและระยะยาวของทางเลือกทุกทางเลือกรวมถึงทางเลือกเคยดำเนินการ (BAU)
- 3) มีกระบวนการเปรียบเทียบผลกระทบ ผลประโยชน์ และต้นทุนของทางเลือกเพื่อจัดลำดับความเหมาะสมของทางเลือกโดยใช้วิธีการที่อ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้
- 4) มีการจัดทำตัวชี้วัดผลประโยชน์และผลกระทบ รวมถึงสถานการณ์อ้างอิง (Baseline) สำหรับตรวจสอบความก้าวหน้าของผลประโยชน์และผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินการตามทางเลือก
- 5) มีกระบวนการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

(วิเคราะห์จากการสังเกตการณ์การมีส่วนร่วมการปรึกษาหารือ และ ร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์)

7.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งมากกว่า 1 รายการ

ระดับยอมรับได้ หมายถึง ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งไม่เกิน 1 รายการ

ระดับดี หมายถึง มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้ง 5 รายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

8. ตัวชี้วัดการประเมินผลกระทบเพิ่มเติม (Additional Impacts)

8.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 4 ประการ ประกอบด้วย

- 1) มีการประเมินผลกระทบทุติยภูมิ (Secondary Impacts)
- 2) มีการประเมินผลกระทบสะสม (Cumulative Impacts)
- 3) มีการประเมินผลกระทบเสริมฤทธิ์กัน (Synergistic Impacts)
- 4) มีการประเมินผลกระทบเพิ่มเติมทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

(วิเคราะห์จากร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์)

8.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่มีการ
ประเมินผลกระทบเพิ่มเติม

ระดับยอมรับได้ หมายถึง มีการประเมินผล
กระทบเพิ่มเติม 2 รายการขึ้นไป

ระดับดี หมายถึง มีการประเมินผลกระทบ
เพิ่มเติม 3 รายการขึ้นไป

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

9. ตัวชี้วัดการกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Measure)

9.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) มีการระบุ โอกาส ความเสี่ยง ความไม่แน่นอน หรือ ผลกระทบที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้อย่างชัดเจน
- 2) การกำหนดมาตรการความยั่งยืนมีความเชื่อมโยงกับ โอกาส ความเสี่ยง ความไม่แน่นอน หรือ ผลกระทบที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ที่ระบุเอาไว้
- 3) มาตรการที่กำหนดมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและมีความเพียงพอในการส่งเสริมโอกาส จัดการความเสี่ยงและความไม่แน่นอนให้อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ และสามารถเยียวยาหรือฟื้นฟูผลกระทบที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในระดับที่ผู้ได้รับผลกระทบสามารถฟื้นฟูตัวเองได้ (ประเมินจากร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์)

9.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่มีคุณสมบัติ หรือ มีคุณสมบัติเพียง 1 รายการ

ระดับยอมรับได้ หมายถึง มีคุณสมบัติ 2 รายการ

ระดับดี หมายถึง มีคุณสมบัติครบถ้วน ทั้ง 3 รายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

10. ตัวชี้วัดการทบทวน (Review)

10.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 3 ประการ ประกอบด้วย

- 1) มีการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของการวิเคราะห์ในรายงาน SEA โดยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญรายสาขา
- 2) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการตรวจสอบมีความเป็นอิสระทางวิชาการ
- 3) มีการนำร่างรายงาน SEA และ ร่างเอกสารแผนเข้าสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะก่อนที่จะนำเข้ากระบวนการเพื่อขออนุมัติจากผู้มีอำนาจ

(วิเคราะห์จากกระบวนการทบทวนและผู้เชี่ยวชาญที่ทำการทบทวน และการสังเกตการณ์การมีส่วนร่วมในชั้นการนำเสนอร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์และร่างเอกสารแผนฉบับสมบูรณ์)

10.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่มีคุณสมบัติ หรือ มีคุณสมบัติเพียง 1 รายการ

ระดับยอมรับได้ หมายถึง มีคุณสมบัติ 2 รายการ

ระดับดี หมายถึง มีคุณสมบัติครบถ้วน ทั้ง 3 รายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

11.ตัวชี้วัดการจัดทำรายงาน (Report Preparation)

11.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 7 ประการ ประกอบด้วย

- 1) คำอธิบายกระบวนการ ขั้นตอน และระเบียบวิธีในการจัดทำ SEA
- 2) คำอธิบายสถานการณ์สภาพแวดล้อมพื้นฐาน (Baseline Environment) และประเด็นสำคัญที่จะดำเนินการวิเคราะห์และประเมิน
- 3) การอธิบายทางเลือก และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการตามทางเลือกที่เสนอ
- 4) การระบุช่วงระยะเวลาและความเป็นไปได้ที่จะเกิดผลกระทบที่คาดการณ์ไว้ การอธิบายมาตรการเพื่อความยั่งยืนหรือมาตรการบรรเทาผลกระทบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- 5) การระบุกับปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการประเมิน
- 6) การจัดทำรายงานฉบับประชาชนที่ประชาชนทั่วไปสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

(วิเคราะห์จากร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์และรายงานฉบับประชาชน (Non-Technical Report))

11.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง
ขาดคุณสมบัติใดข้อหนึ่งในข้อ (1)-(5)

ระดับยอมรับได้ หมายถึง
มีคุณสมบัติข้อ (1)-(5) ครบถ้วน

ระดับดี หมายถึงมีคุณสมบัติข้อ (1)-(7)
ครบถ้วนทุกข้อ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

12. ตัวชี้วัดการติดตาม (Monitoring)

12.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 4 ประการ ประกอบด้วย

- 1) มีการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนในการติดตาม
- 2) ตัวชี้วัดในการติดตามมีความเชื่อมโยงกับผลการคาดการณ์สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมที่ระบุเอาไว้ในรายงาน SEA
- 3) ตัวชี้วัดในการติดตามสอดคล้องกับตัวชี้วัดความก้าวหน้าด้านผลประโยชน์และความเปลี่ยนแปลงของผลกระทบที่เกิดจากการนำทางเลือกไปสู่การปฏิบัติ
- 4) แผนการติดตามควรครอบคลุมการติดตามระยะสั้น (1-2 ปี) การติดตามระยะกลาง (3-5 ปี) และการติดตามระยะยาว (5 ปีขึ้นไป) นับจากมีการนำแผนที่จัดทำโดยกระบวนการ SEA ไปสู่การปฏิบัติ โดยพิจารณาการเปลี่ยนแปลงเปรียบเทียบกับสถานการณ์ก่อนการนำแผนไปปฏิบัติ (Baseline)
(วิเคราะห์จากร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์และแผนการติดตามและร่างเอกสารแผน)

12.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง
ขาดคุณสมบัติข้อ (1) และ/หรือ (2)

ระดับยอมรับได้ หมายถึง ดำเนินการตาม
(1) และ (2) แต่ขาดคุณสมบัติ (3) และ/
หรือ (4)

ระดับดี หมายถึงมีคุณสมบัติข้อ (1)-(4)
ครบถ้วนทุกรายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ข. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ (Process Criteria)

13. ตัวชี้วัดการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วม (Consultation and Public Participation)

13.1 แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 6 ประการ ประกอบด้วย

- 1) มีการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจเลือกประเด็นสำคัญที่จะนำมาวิเคราะห์และประเมิน
- 2) มีการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในการระบุทางเลือกที่สมเหตุสมผล (Reasonable Alternative)
- 3) การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด (Preferred Alternative)
- 4) การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการความยั่งยืน
- 5) การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมต่อร่างรายงาน SEA และร่างเอกสารแผน ก่อนนำไปสู่กระบวนการขออนุมัติ และ
- 6) มีความพยายามในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมประชาชนที่มีอำนาจน้อย (Less Power Group) และกลุ่มเปราะบาง (Vulnerable Group)

(วิเคราะห์จากการสังเกตการณ์จากกระบวนการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมประกอบกับร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์)

13.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง
ขาดคุณสมบัติข้อ (3) (4) (5) และ (6)

ระดับยอมรับได้ หมายถึง มีคุณสมบัติข้อ
(3) (4) (5) และ (6) แต่อาจขาดคุณสมบัติ
ข้ออื่นๆ

ระดับดี หมายถึงมีคุณสมบัติข้อ (1)-(6)
ครบถ้วนทุกรายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ค.เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Criteria)

14. ตัวชี้วัดการตัดสินใจ (Decision Making)

แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 9 ประการ	มาจาก
(1) ทีม SEA ร่วมการประชุมเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผน	
(2) การตัดสินใจเพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ของแผน	ผลการทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งสถานะแวดล้อมภายในและภายนอกและการทบทวนและวิเคราะห์แผนที่เกี่ยวข้องทั้งแผนที่เหนือกว่าและแผนระดับเดียวกันจากกระบวนการ SEA
(3) ประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ที่ตัดสินใจเลือกใช้ในการวางแผน	การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลฐาน (Baseline-Information) การกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนา และตัวชี้วัดภายใต้แต่ละประเด็นการพัฒนาจากกระบวนการ SEA
(4) การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และภารกิจที่มีอยู่เดิมของแผน	การวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลฐาน (Baseline-Information) การกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนา และตัวชี้วัดภายใต้แต่ละประเด็นการพัฒนาจากกระบวนการ SEA
(5) ยุทธศาสตร์ทางเลือกที่สมเหตุสมผลและมีความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนรวมถึงวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่อยู่ภายใต้แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ของแผน	กระบวนการพัฒนาทางเลือก การวิเคราะห์ และคาดการณ์ผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน โดยครอบคลุมทางเลือกทางเลือกที่พัฒนาขึ้นมาใหม่และทางเลือกที่มีการดำเนินการอยู่เดิม (Business As Usual: BAU) ในกระบวนการจัดทำ SEA

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ค.เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Criteria)

14. ตัวชี้วัดการตัดสินใจ (Decision Making)

แนวทางการวิเคราะห์-พิจารณาจากคุณสมบัติ 9 ประการ	มาจาก
(6) ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดในการขับเคลื่อนวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่อยู่ภายใต้แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดเอาไว้ของแผน	การเปรียบเทียบทางเลือก โดยการนำทางเลือกทั้งหมดที่คิดขึ้นมาใหม่ และ BAU มาเปรียบเทียบผลประโยชน์เชิงบวก ผลกระทบเชิงลบ และความยั่งยืนเพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด (Preferred Alternative) ในกระบวนการจัดทำ SEA
(7) ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและความเสี่ยงด้านผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึง แนวทางการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมของแผน	การระบุผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและจำเป็นต้องกำหนดมาตรการรองรับเพื่อส่งเสริมความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรการส่งเสริม (Enhancement) ผลกระทบทางบวกหรือผลประโยชน์ เพื่อสร้างความยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถเชิงบวกในการส่งเสริมความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรการหลีกเลี่ยง (Avoidance) และมาตรการลดหรือ บรรเทา (Mitigation/ Reduction) ผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงหรือขจัดความเสี่ยงต่อการเกิดความเสื่อมโทรมด้านสิ่งแวดล้อม ในกระบวนการจัดทำ SEA
(8) ระบบการติดตามและประเมินผลที่เหมาะสม เกณฑ์และตัวชี้วัดในการติดตามและประเมินผลที่เหมาะสมของแผน	การจัดทำแผนการติดตามและประเมินผล SEA
(9) กระบวนการและขั้นตอนในการวางแผนที่จะต้องมีการปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของสาธารณะ	ขั้นการจัดทำขอบเขต (Scoping) การกำหนดยุทธศาสตร์ทางเลือก และคัดเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุด และการนำเสนอร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ของ SEA สามารถนับรวมเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของการวางแผนได้

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ค.เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Criteria)

14. ตัวชี้วัดการตัดสินใจ (Decision Making)

(วิเคราะห์จากร่างรายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์และร่างเอกสารแผน)

14.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ขาด
คุณสมบัติข้อ
(3) (6) (7) และ (9)

ระดับยอมรับได้ หมายถึงมีคุณสมบัติ
ข้อ (3) (6) (7) และ (9)
เป็นอย่างน้อย

ระดับดี หมายถึงมีคุณสมบัติข้อ
(1)-(9) ครบถ้วนทุกรายการ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ค. เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Criteria)

15. ตัวชี้วัดต้นทุนและผลประโยชน์ (Costs and Benefits)

15.1 แนวทางการวิเคราะห์-อาจดำเนินการในลักษณะ

- (1) ประเมินจากความเสียหายและผลที่ตามมา (Consequence) ครอบคลุมทั้งความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และการกำกับดูแล (ESG Risk Assessment) โดยการประเมินจากค่าเสียโอกาสที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้ หรือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นโดยไม่คาดคิด (Cost Overrun) ในขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ โดยนำกรณีการจัดทำแผนที่ไม่มีการจัดทำ SEA ในอดีตมาเป็นฐาน (Baseline) เพื่อเปรียบเทียบ
- (2) ประเมินจากต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Cost) โดยเปรียบเทียบผลการประเมินต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมของแผนที่มีการจัดทำ SEA เปรียบกับผลการประเมินต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมของแผนที่ไม่มีการจัดทำ SEA โดยพิจารณาว่าต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่แผนที่มีการจัดทำ SEA สามารถประหยัดได้ มีมูลค่าที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายในการจัดทำ SEA หรือไม่

(วิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

15.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ไม่มีการประเมิน
ต้นทุนและผลประโยชน์ในการจัดทำ SEA

ระดับยอมรับได้ หมายถึง มีการประเมินโดย
อาศัยความเชี่ยวชาญ และอธิบายเป็นเชิง
คุณภาพ ในลักษณะข้อดีข้อด้อย

ระดับดี หมายถึง มีการประเมินโดยข้อมูล
เชิงประจักษ์ อธิบายเชิงปริมาณ

3.แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการประเมินคุณภาพและประสิทธิผล SEA ที่สอดคล้องกับบริบทไทย (ต่อ)

ค. เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์ (Outcome Criteria)

16. ตัวชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม (Environmental Quality)

16.1 แนวทางการวิเคราะห์เป็นการพิจารณาว่าผลลัพธ์ของ SEA ในมุมมองที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านต่างๆที่สอดคล้องกับ SDGs และเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศทั้ง 3 มิติ ประกอบด้วย

- (1) ด้านสิ่งแวดล้อม มีมุมมองหลักที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ในการอนุรักษ์ การฟื้นฟู ความสมดุลของสิ่งแวดล้อม และขีดความสามารถในการให้บริการของระบบนิเวศ (Ecosystem services) เป็นต้น
- (2) ด้านเศรษฐกิจ มีมุมมองหลักที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ในการลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การกระจายเจริญเติบโต การกระจายความมั่งคั่ง การเข้าถึงแหล่งทุน ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐาน
- (3) ด้านสังคม มีมุมมองหลักที่เกี่ยวข้องกับ คุณค่าเชิงวัฒนธรรม ความเป็นธรรม ความยุติธรรม ความมั่นคงในชีวิต คุณภาพชีวิต สุขภาพที่ดี สุนทรียภาพ เสถียรภาพทางการเมือง เป็นต้น

(วิเคราะห์โดยใช้กรอบตัวชี้วัดที่ระบุเอาไว้ในรายงาน SEA ควบคู่กับกรอบเป้าหมายความยั่งยืนระดับประเทศและระดับโลก)

16.2 แนวทางการประเมิน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม มีสถานการณ์ที่แย่ลงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าอ้างอิง (Baseline)

ระดับยอมรับได้ หมายถึง ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม มีสถานการณ์ที่ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับค่าอ้างอิง (Baseline) แต่ไม่สามารถบรรลุค่าเป้าหมาย (Target Goal) ที่ได้ระบุเอาไว้ในรายงาน SEA

ระดับดี หมายถึง ผลการประเมินแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม มีสถานการณ์ที่ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับค่าอ้างอิง (Baseline) และสามารถบรรลุค่าเป้าหมาย (Target Goal) ที่ได้ระบุเอาไว้ในรายงาน SEA

4. การรวบรวมข้อมูลและแหล่งข้อมูล

- 1. การสังเกตการณ์**-เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพของกระบวนการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดทำ SEA โดยการนำกรอบการวิเคราะห์เพื่อประเมินการปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมมาเป็นประเด็นชี้้นำในการสังเกตการณ์
- 2. การรวบรวมเอกสาร/รายงานจากหน่วยงานเจ้าของแผน/ที่ปรึกษา**-เอกสาร/รายงานหลักๆเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพ SEA และประเมินการนำข้อค้นพบและคำแนะนำจาก SEA ไปใช้ตัดสินใจในกระบวนการการวางแผนเอกสาร/รายงานที่จำเป็น ประกอบด้วย ขอบเขตงาน (TOR) รายงาน Inception รายงานความก้าวหน้าและรายงานฉบับกลาง (ร่าง)รายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์ (ร่าง) เอกสารแผนฉบับสมบูรณ์ รายงาน SEA ฉบับสมบูรณ์ รายงานฉบับประชาชน และเอกสารแผนฉบับสมบูรณ์
- 3. เอกสารต้นทุนสิ่งแวดล้อม**-รวบรวมจากผลการประเมินความเหมาะสมของโครงการต่างๆที่อยู่ภายใต้แผนเพื่อประเมินความคุ้มค่าของ SEA
- 4. การรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม**-เป็นการรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม ที่หน่วยงานรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ (อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมควบคุมมลพิษ สศช.) ได้มีการรวบรวมไว้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงข้อมูล รายงานการประเมินผลแผนของหน่วยงานเจ้าของแผน (อาทิ สททช. สนช.) เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

6. การจัดทำรายงานผลการประเมิน

ฉบับที่ 1: รายงานการติดตามและประเมินผลการกำหนดขอบเขต (Scoping Evaluation Report)

เนื้อหาของรายงานฉบับนี้ ควรประกอบด้วย

- (1) **ผลการประเมินระบบ** สาระสำคัญประกอบด้วย ผลการประเมินการอำนวยความสะดวกให้เกิดการบูรณาการ (Integration Facilitated) ครอบคลุม (Coverage) ความสอดคล้องของ SEA กับแบ่งลำดับชั้นของแผน (Tiering) และ ความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability)
- (2) **ผลการประเมินกระบวนการ (บางส่วน)** สาระสำคัญประกอบด้วย ผลการประเมินการกำหนดขอบเขต (Scoping) ซึ่งมีสาระครอบคลุมผลการประเมิน (2.1) ครอบคลุมของประเด็นสำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (2.2) วิธีการในการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่สามารถอ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้ (2.3) มีกระบวนการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสำคัญโดยใช้วิธีการที่อ้างอิงมาตรฐานทางวิชาการได้ (2.4) มีการจัดทำข้อมูลฐาน (Information Baseline) ของประเด็นสำคัญที่ตัดสินใจนำมาวิเคราะห์ และ (2.5) มีกระบวนการปรึกษาหารือหรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกประเด็นสำคัญ
- (3) **ข้อเสนอแนะ** สำหรับการปรับปรุงการจัดทำ Scoping

6. การจัดทำรายงานผลการประเมิน (ต่อ)

ฉบับที่ 2: รายงานการติดตามและประเมินผล (ร่าง)รายงานฉบับสมบูรณ์ (SEA Evaluation Report)

เนื้อหาของรายงานฉบับนี้ ควรประกอบด้วย

- (1) **ผลการประเมินระบบ** สาระสำคัญประกอบด้วย ผลการประเมินการอำนวยความสะดวกให้เกิดการบูรณาการ (Integration Facilitated) ความครอบคลุม (Coverage) ความสอดคล้องของ SEA กับแบ่งลำดับชั้นของแผน (Tiering) และ ความมุ่งมั่นในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability)
- (2) **ผลการประเมินกระบวนการ** ที่มีสาระสำคัญประกอบด้วย ผลการประเมิน การกำหนดขอบเขต (Scoping) การพัฒนาและประเมินทางเลือก (Alternatives Development and Assessment) การประเมินและการคาดการณ์ (Assessment and Prediction) การประเมินผลกระทบเพิ่มเติม (Additional Impacts) การกำหนดมาตรการความยั่งยืน (Sustainability Measure) การจัดทำรายงาน (Report Preparation) ความถูกต้องและน่าเชื่อถือของ SEA (SEA Review) การจัดทำแผนการติดตาม (Monitoring Plan) การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วม (Consultation and Public Participation)

6. การจัดทำรายงานผลการประเมิน (ต่อ)

ฉบับที่ 2: รายงานการติดตามและประเมินผล (ร่าง) ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์

(SEA Evaluation Report) เนื้อหาของรายงานฉบับนี้ ควรประกอบด้วย

(3) ผลการประเมินผลลัพธ์ ที่มีสาระสำคัญประกอบด้วย ผลการประเมินการตัดสินใจ (Decision Making) ในการนำสารสนเทศ ข้อค้นพบ และคำแนะนำจาก SEA ไปใช้ในกระบวนการวางแผน ซึ่งมีสาระครอบคลุมผลการประเมิน (3.1) การเข้าร่วมการประชุมเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนของ ทีม SEA (3.2) การตัดสินใจเพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ของแผน (3.3) การตัดสินใจในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ในการวางแผน (3.4) การตัดสินใจในการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และภารกิจที่มีอยู่เดิมของแผน (3.5) การตัดสินใจเพื่อระบุยุทธศาสตร์ทางเลือกที่สมเหตุสมผลและมีความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนรวมถึงวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่อยู่ภายใต้แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ของแผน (3.6) การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการขับเคลื่อนวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่อยู่ภายใต้แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดเอาไว้ของแผน (3.7) การตัดสินใจในการระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและความเสี่ยงด้านผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมถึง แนวทางการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมของแผน (3.7) การตัดสินใจในการกำหนดระบบการติดตามและประเมินผลที่เหมาะสม เกณฑ์และตัวชี้วัดในการติดตามและประเมินผลที่เหมาะสมของแผน (3.8) การตัดสินใจในการกำหนดกระบวนการ ขั้นตอน และกลุ่มเป้าหมายในการวางแผนที่จะต้องมีการปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของสาธารณะ

(4) ข้อเสนอแนะ สำหรับการปรับปรุงคุณภาพ SEA และ การส่งเสริมประสิทธิผลของ SEA

บทส่งท้าย

SEA= Bonus or Burden???

เหตุผลที่ SEA เป็น Bonus ไม่ใช่ Burden

1. นำไปสู่การบรรลุการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน - SEA ทำให้สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการออกแบบแผนปฏิบัติการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมด้วยทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุด

2. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ PPP-SEA ช่วยให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ PPP ที่หลากหลายมีความสอดคล้องกัน ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง รวมทั้งช่วยในการประสานงานระหว่างหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมและผู้เสนอ PPP และทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะถูกนำไปตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการวางแผนทำได้ง่ายและสะดวกขึ้น

ที่มา: Sadler, B., & Dalal-Clayton, B. (2012). Strategic environmental assessment: a sourcebook and reference guide to international experience. Earthscan.,p.24-25.

เหตุผลที่ SEA เป็น Bonus ไม่ใช่ Burden (ต่อ)

3. ประหยัดเวลาและเงิน - SEA = ช่วยเตือนล่วงหน้าเกี่ยวกับทางเลือกที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยประหยัดเวลาและเงินเนื่องจากทางเลือกในการพัฒนาที่เป็นปัญหาจะถูกละทิ้งก่อนที่จะใช้ทรัพยากรในการพัฒนาจนหมด ดังนั้น จึงหลีกเลี่ยงมาตรการบรรเทาหรือแก้ไขที่มีค่าใช้จ่ายสูง นอกจากนี้ SEA ยังช่วยให้ผู้วางแผนรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นและใช้เวลาอันน้อยลง

4. ยกระดับธรรมาภิบาลที่ดีและความไว้วางใจของสาธารณะในการตัดสินใจ - SEA เพิ่มความโปร่งใสในการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ และมีบทบาทในการพัฒนาความไว้วางใจของสาธารณะโดยการอนุญาตให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจพิจารณามุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในกระบวนการวางแผนตั้งแต่เนิ่นๆ ทำให้ช่วยลดความเสี่ยงของการหยุดชะงักในการตัดสินใจและได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในการขับเคลื่อนนโยบายและแผน

ที่มา: Sadler, B., & Dalal-Clayton, B. (2012). Strategic environmental assessment: a sourcebook and reference guide to international experience. Earthscan.,p.24-25.

Q & A

